

Kjak

Kristina Háfoss
Løgtingskvinna fyri Tjóðveldi

Ogn Føroya fáu ella ogn Føroya fólks ?

Samgongan settið í verk ein flatskattalætta á 265 mió. kr., ið lægri inntøkurnar ongan lut fingi í, og somuleiðis kollveltandi skatting av pensjónsinnngjaldi og pensjónsskattahækking, uttan at vilja viðgera ótalligu ivamálini og umfatandi avleiðingarnar av hesum.

Næsta stóra málið hjá samgonguni verður at endurnýggja karmarnar fyri okkara høvuðsvinnu - fiskivinnuna.

2007 læt upp fyri nýskipan í 2018

Í 2007 eydnaðist at broyta lóggávuna soleiðis, at møguligt varð hjá politiska myndugleikanum at skipa føroysku fiskivinnuna av nýggjum í 2018. 10 ár máttu ganga, tí 10-ára rullandi loyvi vórðu latin teimum virkandi í føroysku fiskivinnuni.

Hetta lat upp fyri, at ein verulig fiskivinnunýskipan kundi verða sett í verk í 2018. Ein nýskipan, sum skipar fiskivinnuna betur og kann skapa størri og støðugari avkast til fiskimenn, reiðarar og alt tað føroyska samfelagið framyvir.

Tíverri er alt ov lítið ítøkiligt hent seinastu 4 árin hesum viðvíkjandi, og hetta er skaðiligt, tí alneyðugt er, at vinnan sum skjótast fær greið boð um, hvørjir karmarnir verða frá 2018 og fram eftir.

Breið semja um veruliga fiskivinnunýskipan neyðug

Stórur meiriluti er á Løgtingi fyri, at fara undir miðvíst arbeiði m.a. í samstarvi við vinnuna, fyri at fáa eina fiskivinnunýskipan klára sum skjótast – t.d. 1. januar 2013. Hetta hevði givið fiskivinnuni greiða vitan í góðari tíð um, hvørjir karmarnir fara at verða frá 2018 og frameftir.

Men hóast henda greiða meiriluta, so er nógv sum bendir á, at samgongan ikki

ynskir at arbeiða fyri einari breiðari semju á hesum so týðandi øki fyri okkara land og fólks.

Sterkar kreftir vilja forða fyri nýskipan

Í staðin er settur ein innan-hýsis samgongubólkur og nógv bendir á, at arbeiitt verður við at bakka tíðina aftur, og forða fyri eini fiskivinnunýskipan í 2018. Týðandi partar av samgonguni ynskja at "privatisera" fiskatilfeingið endaliga, og m.a. seta í verk 12-ára rullandi loyvi.

Fyrrverandi landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum

tons av makreli

Talan er ikki um smávegis virði, ið tosað verður um. Fyri stutt at lýsa virðið, latið okkum t.d. hyggja at virðinum í fjør. Hyggja vit bert at tí, ið nøkur kalla "nýggja" tilfeingið – makrelurin - so fyriliggur eitt skrivligt tilboð á 100 mió. kr. fyri rættin at fiska 40.000 tons av føroyskum makreli í 2012. Men hetta er eitt sera lágt boð. Miðalprísurin á uppboðssøluni av 20.000 tonsum í fjør var 3,60 kr.. Um hesin miðalprísur frá í fjør verður umroknaður til 150.000 tons kvotu (av hesum verður partur latin í umbýti

Uttan mun til, hvør endalig skipan verður vald at umsita loyvini eftir, so kann staðfestast, at talan er um ómetaliga stór virði, enntá tá vit bert tosa um makrelin

hefur enntá longu sent lógaruppskot um 12-ára rullandi loyvi til hoyringar, uttan at samgongan og løgmaður vistu um hetta uppskot. So tað er sanniliga eitt stórt trýst fyri at fáa privatiserað fiskirættindini. Hetta fyri at gera orðingarnar í samgonguskjalinum til veruleika: "Greiður ræðisrættur verður knýttur at veiðiloyvum, fiskidøgum og kvotum." og eisini verður ásett at "... rullandi skipan verður gjørd".

At seta rullandi skipanina í gongd aftur uttan nakra nýskipan, vil verða eitt søguliga stórt afturstig fiskivinnupolitiskt og fer m.a. seta munandi ferð á ovurstóra spekulatióin aftur.

Virðið í fjør 540 mió. kr. fyri 150.000

rættin til alt fiskatilfeingið nú og framyvir. Eins og gjørt varð við flatskattinum og skattingini av pensjónsinnngjaldi, so er helst eisini ætlanin – hjá nøkrum í samgonguni – at gera ein "politiskan handil" og skunda málið viðvíkjandi ræðisrætti og rullandi loyvum í fiskivinnuni ígjøgnum. Helst áðrenn avleiðingarnar verða almennar og skaðin gerst sjónligur.

Samgongan valdi umhugsunartíð frá, og skúgvaði allar umbønir um nágreining og útseting til vikis, í samband við skatta- og pensjónsmálið. Hetta má ikki henda einaferð enn.

Ogn Føroya fólks !

Fiskivinna og fiskatilfeingi okkara er ein av grundsúlunum undir okkara samfelag. Vit mugu krevja, at hetta týðandi mál, ið ávirkar hvønn einasta føroying, komandi føroyingar og framtíðina hjá Føroyum ikki verður skrumblað ígjøgnum í onkrum tilvildarligum politiskum samgonguleiki. Føroyska fiskivinnan skal hava góðar og tryggjar karmar at virka innan. Vónin er tí, at samgongan tekur stig til sum skjótast at fáa breiða semju á Løgtingi um, hvør skipan verður galdandi frá 2018.

Ein skipan, sum undir øllum umstøðum má tryggja at fiskatilfeingið framhaldi verður ogn Føroya fólks – ikki ogn Føroya fáu.

Váгатunnilin og Norðoya-tunnilin skulu ikki skuldarbindast við øðrum íløgum

Tað var ein avgjørd fortreyt, tá ið verandi undirsjóvartunlar vórðu settir í verk við løgtingslóg, at bummgjöldini bert vórðu galdandi, so leingi skuldin ikki var goldin, og at teir síðani skuldu handast landsstýrinum og gerast ein vanligur partur av almenna landsveganetinum.

Eingin ivi er um, at undirsjóvartunlarnir bert kundu gerast veruleiki, við tað at vit, sum brúka og rinda hesar, átóku okkum at gjalda eitt bummgjald.

Tað var eisini ein avgjørd fortreyt, tá ið verkætlanirnar vórðu framdar, at bummgjöldini halda uppat, tá ið viðkomandi íløgur eru liðugt niðurgoldnar.

Allar íløgur í Vágum og í Norðoyggjum hava síðani verið gjørdar út frá hesum fortreytum. Vinnufyrirøkur hava gjørt stórar íløgur í økjum okkara, sum heilt greitt byggja á tann veruleika, at um nøkur ár verður ókeypis at koyra gjøgnum Váгатunnilin og Norðoyatunnilin.

Tað er tí eitt álvarsligt álitisbrot ímóti tí fólki, sum búleikast og rekur vinnu í landspørtum okkara, at tað nú frættist, at landspolitakarar tosa um at skuldarbinda undirsjóvartunlarnar til aðrar íløgur í landsveganetið.

Her er eisini vert at hava í huga, at kanningar greitt vísa, at landsbúskaparliga nyttuvirðið av hesum báðum tunlum verður størst, tá ið einki bummgjald verður tikið.

Undirritaðu borgarstjórar í kommununum í Vágum og Norðoyggjum skulu við hesum boða frá, at tað undir ongum umstøðum verður góðtikið, at bummgjöldini í Váगतunlinum og Norðoyatunlinum verða brúkt til annað enn niðurgjalding av teirra egnu skuld.

Albert Ellefsen, borgarstjóri Vága Kommuna

Sune Jacobsen, borgarstjóri Sørvágs Kommuna

Gunvá við Keldu, borgarstjóri Klaksvíkar Kommuna

Katrin Næs, borgarstjóri Hvannasunds Kommuna

Hans J. Kallsberg, borgarstjóri Viðareiðis Kommuna

John Damberg, borgarstjóri Kunoyar Kommuna